

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR: ION N. CESĂRESCU

A B O N A M E N T U L		A P A R E		REDACȚIA & ADMINISTRAȚIA	
Pe an, în România	30 lei	De două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet		București, CALEA RAHOVEI—5 Lângă Palatul justiției TELEFON No. 748	
6 luni	16 "				
3 luni	8 "				
Sărănătate: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni		Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte			

S U M A R

Contractul de Cont-curent, (urm. 16), de d-l profesor V. Dimitriu;

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ:

Cortea de casație, sec. I: *Dimitrie Athanasiu cu George Marcu*; Idem, sec. II: *Societ. de Construcții cu Prefectura jud. Dolj și Ministerul de Interne*;

Trib. Dorohoi: *Vasile și Dumitru Pavalahe, dați judecăței pentru furt*;

Jud. Ocol. T-Severin: *Maria și P. Iordan cu G. I. Trăiă*, ca o Observație, de d-l D. Alexandresco;

Resumat de jurisp. streină, în materie de drept civil: *Dovada prin presunțiuni în materie comercială este admisibilă*;

Ortografia numelor Românești în justiție, de August Scriban; Toasterile, telegram. și scrisorile la Banchetul Cercului Juristic din Ploești. — Bibliografie.

CONTRACTUL DE CONT CURENT

(Urmarea 16-a) (*).

A doua observațiune. Legiuitorul nostru comercial, urmând pilda legiuitorului italian, a suprimat cu desăvârșire din Codicele comercial expresiunea de «provisie» din materia titlurilor cambiare; cu toate acestea, nu se poate nega că acest mijloc de garantare a plății unui titlu cambiar își mai găsește încă și astăzi urmele în diverse texte răzlețite prin cod, încât în realitate a dispărut numai denumirea, dar nu i-a încetat încă efectul. Păstrând, prin urmare, vechea terminologie, care are avantajul de a fi mult mai simplă de cât perifrasede întrebuintate de noul legislator, să cercetăm chestiunea ce s'a ivit în doctrină: «dacă creditările dintr'un contract de cont curent pot constitui o provisie în materie cambiară». Chestiunea, evident, a pierdut din importanța ei sub influența noului cod, în care cambia nu mai joacă rolul principal de instrument de schimb, ca în legea franceză și ca în abrogata noastră Codică comercială; cu toate acestea, nu se poate nega că sunt cazuri în cari trebuie a se cerceta dacă a existat provisia la tras în momentul când cambia ajunge la scadență, în cât chestiunea merită încă a fi examinată, cu toată micșorarea importanței ei. Rezolvirea ei ap rodus mai multe sisteme:

În cel d'întîi sistem, s'a crezut că purtătorul

unui titlu cambiar justifică în deajuns existența provisieii la tras, dacă va dovedi că la scadența titlului cambiar contractul de cont curent, ce exista între trăgător și tras, se va fi soldat în favoarea celui d'întîi cu o sumă ce acoperea valoarea cambiei, cu toate că în cursul intervalului pînă la scadență, trăgătorul, prin efectul rimeselor primite, încetase de a avea vre-un surplus al valorii rimeselor sale asupra rimeselor trasului. Dar în acest sistem se înlătură cu totul efectul indivisibilității contractului de cont curent, fără a fi nici un motiv juridic plausibil, căci nici nu intervine vre-o fraudă, nici nu există vre-un pericol eminent, care să ne determine a înlătura aplicarea normelor statornicite în materie și anume că pînă la încetarea definitivă a contului, nici un corentist nu se poate întitula de creditorul celui-l'alt; mai mult încă, adoptarea acestui sistem ne-ar conduce a transforma rimesele din facultative în obligatorii, ceea-ce am văzut că nu e admisibil.

În cel de al doilea sistem, se recunoaște că purtătorul titlului cambiar nu poate constrînge pe tras de a plăti valoarea, mai ales că în cursul activității contractului de cont curent s'a putut întimpla ca trasul, la o epocă dată, să fi avut un sald în favoarea sa; dar se pretinde că, în cas de faliment al trăgătorului, purtătorul va putea fi plătit de către tras cu preferință, față de masa credală, dacă creanța trăgătorului rezultată din lichidarea fictivă a contului curent, a continuat a exista din momentul creațiunii titlului cambiar și pînă la lichidarea definitivă a contractului. Fără a mai recapitula motivele invocate pentru înlăturarea primului sistem, ne mărginim a ne raporta la ele, căci pe basa lor și acest al doilea sistem nu e mai întemeiat; el creiază pe unul dintre corentiști, creditor al celui-l'alt pe timpul când are viață încă contractul de cont curent, ceea-ce am văzut că nu se poate admite de cât în cazul excepțional al fraudei.

În fine, în cel din urmă sistem se recunoaște că nu poate fi vorba de provisiune, când purtătorul se adresează trasului pentru a-i cere plata; căci în primul loc, purtătorul nu-l poate constrînge

(*) Vezi *Curierul Judiciar* din 1903, No. 35, 36, 40, 42, 46 și 47; din 1904, No. 26, 30, 34, 43, 67, 68 și din 1905, No. 20, 22, 25 și 34.

în baza cesiunii creanței tuturor drepturilor trăgătorului, cesiune operată prin creațiunea cambiei, de oare-ce, chiar de s'ar admite existența unei atarî cesiuni, purtătorul ca și trăgătorul cedent, nu se putea intitula de creditor al trasului.

Apoi nu poate fi vorba de provisiune, nici când trăgătorul ar voi să opună o decădere purtătorului titlului, din cauza neglijenței lui, căci pentru aceasta trăgătorul trebuie să facă dovada că la scadența avea o creanță disponibilă la tras, pe care creanță purtătorul neglijând a o incasa, nu mai poate recurge contra trăgătorului, căci știut este că în timpul contractului de cont curent nu se poate pretinde de un corentist că are o creanță disponibilă rezultată din rimesele ce a făcut pentru că se lovește de efectul indivisibilității.

În acest sistem însă, se pretinde că creditările dintr'un contract de cont curent pot constitui o adevărată provisiune în ipoteza când trăgătorul a căzut în stare de faliment, dacă discuțiunea drepturilor se aranjază între masa falimentului și purtătorul titlului; în atare cas, se zice, purtătorul titlului poate exercita asupra saldului datorit de tras toate drepturile pe cari le-ar avea asupra provisieii, căci o datorie neexigibilă la scadența cambiei poate servi de provisie, iar trasul era cel puțin debitorul eventual al saldului. Nu poate fi nici un motiv juridic pentru ca această datorie eventuală a saldului să nu constituie o provisie, pentru că singura obiecțiune ce s'ar putea face ar fi că pe timpul contractului de cont curent nici un corentist nu se poate considera de creditorul celui-l'alt, însă singură această obiecțiune, în cazul de care ne ocupăm, nu poate fi suficientă, de oare-ce, dacă am interpreta în acest sens efectul indivisibilității, am ajunge la violarea principiului că convențiunile produc efecte numai între părțile contractante (Lyon Caen și Renault, op. cit., No. 837). Cu alte cuvinte, cei de al treilea nu pot invoca indivisibilitatea operațiunilor, ca una ce e un efect rezultat dintr'o convențiune menită a produce efecte juridice numai între părțile contractante.

Nu putem adopta nici această părere extremă din ultimul sistem. În primul loc soluțiunea propusă nu poate fi susținută de cit numai de partizanii tesei că prin creațiunea titlului cambiar s'ar opera în favoarea purtătorului o cesiune a tuturor drepturilor pe cari trăgătorul le ar fi avut în contra trasului. Dar această tesă este vii combatută chiar în Franța de o parte din doctrină: «Singulière créance cédée, qui peut à la volonté du cédant, être ou ne pas être! Singulière cession, où le cédant fait et défait *ad libitum* le débiteur cédé! Singulier cessionnaire qui ne saurait dire ce qu'est la créance ou la chose cédée,

ni même en affirmer l'existence présente ou future!» (Delamarre et le Poitvin, Dr. com., vol. V, No. 271). Și dacă în legiuirea franceză tesa întâmpină așa de mari dificultăți, apoi în legiuirea noastră, unde cambia s'a degajat aproape cu totul de contractul de schimb și unde clauza valorii primite nu mai figurează printre mențiunile esențiale, este evident că menționata tesă nu mai poate de loc rezista criticeii ce i se aduce; din acest punct de vedere, și sistemul propus trebuie părăsit. În afară de aceasta, Lyon Caen și Renault pretind că singura obiecțiune ce se poate invoca contra sistemului ce susțin ar fi neintemeiată, căci ar viola art. 1167 C. c. fr. corespunzător art. 973 C. c., prin aceea că indivisibilitatea ar produce efecte juridice față de terțiile persoane; totuși, distinșii comentatori se opresc a cerceta cine sunt acele persoane față de cari pretind că s'ar produce efectele indivisibilității, mărginindu-se a emite numai principiul. Dacă însă examinarea chestiunii s'ar fi făcut ca în alte ocațiuni, s'ar fi ajuns la concluziunea că atarî efecte se vor manifesta în specie numai față de purtătorul titlului cambiar, adică creditor al corentiștilor, și de masa credală, adică de creditorii corentistului falit; însă tocmai pentru acești creditori Lyon Caen și Renault au admis soluțiunea că nu se poate face poprire sau urmărire asupra sumelor, cu cari debitorii lor ar fi fost creditați într'un contract de cont curent; deci, față de dinșii indivisibilitatea își produce efectul său, fără ca art. 1167 să fie violat, și aceasta pentru bunul motiv, zic citații autori, că aceste persoane sunt «les ayants cause», ai corentiștilor. Pe același rațiune ne întemeiăm și noi pentru a recunoaște temeinicia obiecțiunii aduse sistemului susținut de Lyon Caen și Renault, cu atât mai mult cu cit dispoziția art. 372 C. com. ne dă un argument «a fortiori» în legiuirea noastră. În definițiv, conchidem că pe tot timpul cit durează contractul de cont curent, corentiștii, prin efectuarea rimeselor lor reciproce, ce constituiesc elementele din cari se va forma saldul, nedobindind calitatea de creditori, nu pot afecta sumele cu cari ar fi creditați ca provizie a unui titlu cambiar.

V. Dimitriu

(Va urma)

Profesor la Universitatea din Iași

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I.

Audiența de la 28 Ianuarie 1905

Președintele D-lui C. C. ȘTEFĂNESCU, consilier

Dimitrie Athanasiu cu Gheorghe Marcu

Pământ rural. — Inalienabilitatea. — Instrăinare. — Persoanele ce le pot dobîndi. — Prescripțiune. — (Art. 7 din legea rurală din 1864 și art. 132 din constituție).

Pământurile date foștilor clăcași prin legea rurală din 1864, de și declarate inalienabile prin acea lege și prin art. 132 din Constituție, ele se pot însă înstrăina către comună sau către vre un alt satean, și deci proprietatea unor asemenea pământuri se poate dobîndi prin prescripțiune numai de către aceste persoane.

Decisiunea 32/906. — Respins recursul făcut de Dimitrie Atanasiu contra sentinței Tribunalului Bacău cu No. 67/903, dată în proces cu Gheorghe Marcu (*).

Curtea,

Ascultînd citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier Gh. N. Bagdat;

Pe d-l avocat Ion Nădejde în desvoltarea motivelor de casare;

Pe d-l avocat C. Wortman în combateri;

Deliberînd,

Asupra motivului al treilea de casare :

„Eroare grosieră de drept și fapt și violarea legii, cînd declară că pămînturile rurale au fost scoase din comerț, și deci nu mi s'ar fi putut transmite mie proprietatea, cînd singur tribunalul spune mai jos că înstrăinarea pămînturilor rurale e numai mîrginită la anumita categorie de inși dintre cari eu însă făceam parte, și deci față de mine pămîntul era înstrăinabil și am putut deveni proprietar, prin faptul că la 1865 mi s'a trădat pămîntul și l'am putut poseda prin posesiune de zece ani”.

Având în vedere sentința supusă recursului din care rezultă că Gheorghe Marin, intimat în recurs, a intențat acțiunea de față prin care revendică 200 prăjini pămînt de la recurentul Dimitrie Atanasiu, pretinzînd că acest pămînt i-a rămas moștenire de la unchiul său după tată, decedatul Vasile Marin, împămîntenit conform legii rurale din 1864:

Că, atît judele de ocol, cît și Tribunalul de Neamțu, în apel, i-au admis acțiunea;

Că Dimitrie Atanasiu, făcând recurs contra sentinței Tribunalului Neamțu, această înaltă Curte, prin decizia sa cu No. 219 901, a casat sentința aceluși tribunal, trimițînd afacerea spre a fi judecată din nou de Tribunalul județului Bacău;

Că înaintea acestui tribunal, Dimitrie Atanasiu, a invocat un înscris din 1863, un act de danie din 1865, prescripția de 30 de ani, și în cele din urmă un act de danie din 1879, autentificat de Trib. Neamțu sub No. 58/79, p în care Maria, văduva decedatului Vasile Marin, autorul revendicativului, i-a dăruit pămîntul în litigiu, și că acest pămînt fiind posedat de dînsul de la acea dată și pînă la intentarea acțiunii în revendicare, cu bună credință și sub titlul de proprietar, a dobîndit proprietatea pămîntului revendicat prin prescripția de zece ani.

Că tribunalul discutînd toate cele-lalte temeuri le înlătură pentru diferite motive, iar în ce privește prescripțiile: pe cea de 30 ani, o înlătură pe motivul că această prescripție fiind începută sub legiuirea Calimach prescripția de lung timp, după acea legiuire, era de patru zeci de ani, si posesiunea apelantului asupra pămîntului în litigiu fiind stabilită numai pentru 23 ani și 9 luni, dînsul nu poate invoca prescripția de lung timp; iar pe cea de 10 ani, tribunalul o înlătură, pe motiv că apelantul nu este satean cultivator de pămînt, ci țirgovaș, și deci, nu putea dobîndi pămînt rural prin nici un mod de achizițiune și, prin urmare, nici prin prescripțiune;

Considerînd că, conform cu art. 7 al legii rurale din 1864 și art. 132 din Constituție, sunt în principiu declarate inalienabile, pămînturile date foștilor clăcași, ele se pot însă înstrăina numai către comună sau către vre un alt satean și, deci, proprietatea unor asemenea

pămînturi se poate dobîndi prin prescripțiune numai de către aceste persoane;

Considerînd că tribunalul constatînd în fapt, prin sentința atacată, că pămîntul în litigiu este de cel dat autorului intimatului în recurs pe temeiul legii rurale de la 1864 și că recurentul nu este satean, cultivator de pămînt, ci țirgovaș, recurentul n'a putut, prin urmare, dobîndi prin prescripția de zece ani, proprietatea pămîntului rural pe care-l deține și, cu drept cuvînt, instanța de fond i-a respins ca nefondat mijlocul de apărare întemeiat pe această prescripție;

Că, așa fiind acest motiv de casare, este nefondat;

Considerînd că ori-care ar fi motivele pentru cari tribunalul respinge cele-lalte mijloace de apărare, invocate de recurent, totuși sentința tribunalului se susține pe considerațiunile de drept și de fapt, pe cari s'a fondat, pentru a respinge mijlocul de apărare întemeiat pe prescripțiune;

Că dar este inutil a mai discuta cele-lalte mijloace de casare invocate;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTITIE, Secția II

Audiența de la 27 Octombrie 1904

Președenția D-lui G. R. M. BUIUCLIU, Consilier

Societatea română de construcții și lucrări publice în lichidare cu Prefectura jud. Dolj și Ministerul de Interne

Clădiri.—Lucrări.—Interes general.—Dacă se poate deroga la dispozițiile art. 1483 din Codul civil.

Contracte.—Cestiuni de fapt.—Interpretare.—Suveranitatea instanțelor de fond.

Acțiuni.—Afaceri comerciale.—Clădiri.—Probe.—Presumpții.

Expertisă.—Interpretarea actelor de expertisă.—Forța lor probantă.—Suveranitatea instanțelor de fond.

Clădiri.—Architect.—Construcctor.—Proect.—Vișiele proiectului.—Responsabilitate.—Raporturi între un particular și întreprinzător.—(Art. 1483 Cod. civil)

1) Dispozițiile art. 1483, relative la clădiri sau facerea unui lucru însemnător, privind un interes general, nu se poate deroga de la ele de cit în mod expres.

2) Când hotărîrea unei instanțe de fond se întemează pe considerațiuni de fapt și pe interpretarea condițiunilor dintre părți, o asemenea hotărîre nu poate fi supusă censurei Curții de casație.

3) În afacerile comerciale, instanțele de fond sunt în drept a se întemeia pe veri-ce acte sau presumpții pentru stabilirea cuantumului cheltuelilor făcute de o parte litigantă pentru restaurarea unei clădiri.

4) Instanțele de fond sunt suverane să interpreteze actele de expertiză și pentru ce pun temeiul pe forța lor doveditoare, și hotărîrile lor în această privință nu pot cădea sub censura Curții de casație, intru cit sunt cestiuni de fapt.

5) Dispoziția din art. 1483 din Codul civil, care face răspunzători atît pe architect cit și pe constructori de vișiele proiectului se aplică numai în cazul cînd raporturile există între un particular și întreprinzător.

(*) Vezi *Curierul Judiciar*, cu No. 75 din 1903 în care se găsește publicată această sentință însoțită de o observațiune a Directorului nostru.

Decisiunea No. 421/904. — Respins recursul făcut atit de Societatea română de construcțiuni și lucrări publice în lichidare, cit și de Prefectura județului Dolj și Ministerul de Interne, contra decisiunii Curții de apel din București, s. I cu No. 7/904.

Curtea,

Ascultînd citirea raportului făcut în cauză de d-l președinte N. Mandrea;

Pe d-nii avocați C. Boerescu și V. Miclescu în dezvoltarea motivelor de casare și în combateri;

Pe d-nii avocați Betolian și Pîrvulescu de asemenea în dezvoltarea motivelor de casare și în combateri;

Deliberînd,

În cit privește recursul făcut de societatea de construcțiuni și lucrări publice:

Asupra mijlocului I și II de casare:

I. «Violaarea art. 1 și 13 din contractul intervenit între noi și consiliul general Dolj, combinate aceste articole cu art. 50 din condițiunile generale pentru lucrări publice.

«Prin aceste articole părțile contractante reduc termenul de garanție la un an după ce se va face recepția provisorie, înălăturînd ast-f-l aplicarea art. 1483 Pr. civ.

«Curtea tăgăduște aceasta de și convențiunea părților este formală, categorică, și de și Curtea constată în fapt că recepția provisorie s'a făcut la 18 Decembrie 1894, cea definitivă la 16 Ianuarie 1895, iar acțiunea în contra noastră la finele anului 1896.

II. «Curtea violează art. 1483 Cod. civ., face omisiuni esențiale, erori grosiere, excese de putere și nu motivează.

«Curtea, în adevăr, de și afirmă că părțile n'au înțeles să deroge la art. 1483 Cod. civ., totuși se pune fără a o zice, în ipoteza că părțile contractante ar fi voit să deroge la acest articol și declară că n'o puteam face fiind-că experții au constatat că edificiul a fost amenințat de o adevărată cădere.

«Dar afirmînd aceasta, Curtea face o omisiune esențială și respinge mijloacele noastre de apărare fără a motiva.

«Am susținut, în adevăr, că părțile sunt libere să scurteze termenul de 10 ani din art. 1483 Cod. civ. și de și părțile contractante, au redus în fapt acest termen la un an, Curtea ne face responsabil pentru stricăciunile întâmplate trei ani, după recepția provisorie și două ani după recepția definitivă, și aceasta fără a zice un cuvînt asupra chestiunii de drept dacă termenul de 10 ani din art. 1483 Cod. civ. se poate ori nu reduce prin convențiunea părților.

«Curtea mai face erori grosiere și exces de putere cînd afirmă că experții au constatat că edificiul clădit de noi amenința învederata cădere, de și părțile însăși recunosc soliditatea edificiului cu ocaziunea recepțiunii definitive, și de și asemenea experții constată că stricăciunile întâmplate trei sau patru ani după recepția definitivă, nu sunt de natură a compromite soliditatea edificiului.

Avînd în vedere decisiunea supusă recursului;

Considerînd că se constată că, palatul justiției din Craiova a fost luat în întreprindere de către societatea de construcțiuni prin contractul din 1890, iar direcțiunea lucrărilor a fost încredințată de către Prefectura județului arhitectului Albert Galeron: că, din contractul de întreprindere făceau parte integrantă condițiunile generale pentru întreprinderea lucrărilor publice, cum și cele pentru bună executare a lucrărilor de artă a le Statului: că în fine recepțiunea provisorie a lucrărilor s'a făcut la 18 Decembrie 1894, iar cea definitivă la 16 Ianuarie 1895, iar după două ani de la restituirea garanției societății constatîndu-se diferite crăpături alit la exterior cit și în interiorul palatului, județul, după ce a luat măsuri de a preîntîmpina căderea clădirii a intentat acțiune societății pe temeiul art 1483 din Codul civil;

Considerînd că instanțele de fond, interpretînd atit contractul dintre părți, cit și diferitele condițiuni ce făceau parte din acel contract, stabilește în fapt, că nici prin contract, nici prin condițiuni nu s'a derogat la dispozițiunile art. 1483 din Codul civil în cit privește pe societatea de construcțiuni, pentru viciile ascunse ale construcțiunii;

Considerînd că de alt-fel, dispozițiunile acestui articol, privînd un interes general, nu se putea deroga la dînsul de cit în mod expres, ceea ce în specie, nu există;

Considerînd de asemenea că Curtea de apel, pe temeiul diverselor expertise ordonate, cum și în urma descinderii locale făcută de complotul tribunalului, stabilește în fapt că construcțiunea a fost amenințată de o învederată dărîmare, din cauza viciilor ascunse de construcțiune și că parte din această responsabilitate cade asupra societății de construcțiuni;

Considerînd că întru cit decisiunea Curții se întemeiază pe considerațiuni de fapt și pe interpretarea condițiunilor dintre părți, decisiunea Curții ast-fel motivată, nu poate fi supusă censurii acestei Curți; și dar ambele motive sunt neîntemeiate;

Asupra motivului al III de casare:

III. «Curtea înlătură prin exces de putere și fără a motiva, ordi-nul scris al județului Olt prin care ne obligă a înlocui grinzile de fer prin grinzi de lemn, precum înlătură și recunoașterea părții adverse rezultînd din procesele-verbale de recepțiune».

Considerînd că de și se susține că înlocuirea grinzilor de fer, prin grinzi de lemn în coridoarele de la subsol și etaj a făcut-o în urma ordinului scris a inginerului însărcinat cu conducerea lucrărilor de către județ, însă Curtea constată că un asemenea ordin nu a existat și nici societatea nu a fost în stare a'l dovedi;

Că dar, și acest mijloc este neîntemeiat;

Asupra mijlocului al IV:

IV. «Curtea violează art. 1170 Cod. civil și face un nou exces de putere.

«Am cerut Curții să nu admită ca mijloace de probațiune toate acele acte invocate de Ministerul de interne și Prefectura jud. Dolj pe care și le-au alcătuit singuri, fără controlul nostru și al justiției, și aceasta, cu atit mai mult, cu cit prin aceste acte se înlătură constatările făcute de Tribunal și de experții numiți de justiție în proces. De asemenea am mai cerut să înlătore alegațiunile Ministerului bazate pe o pretinsă notorietate publică că, palatul de justiție amenințînd să se prăbușească au fost siliți să-l restaureze.

«Cu toate acestea Curtea violează art. 1170 Cod. civ. din care reese că judecătorii nu trebuie să și formeze convingerea de cit din probe admise de lege și administrate conf. regulilor stabilite de Procedura civilă, și prin exces de putere, înlătură apărarea noastră și ne condamnă la plata sumei de 27000 lei».

Considerînd că afacerea dintre părți fiind de natură comercială, Curtea de apel a fost în drept, a se întemeia pe verii ce acte, sau presupțiuni, pentru stabilirea cuantumului cheltuelilor făcute de județ, pentru restaurarea clădirii;

Că din acest punct de vedere și acest mijloc este neîntemeiat;

În ce privește recursul făcut de Prefectura jud. Dolj:

Asupra mijlocului I și II de casare:

I. «Nemotivarea decisiunii de fond și exces de putere din partea Curții.

«Prin conlusiunile noastre am susținut și am demonstrat înaintea Curții, că fără cuvînt experții clasează stricăciunile din prima categorie a actului lor de expertiză, ca stricăciuni provenite din rea întreținere și că ele nu sunt de cit rezultatul unui viciu de construcțiune pentru care constructorul era răspunzător. Curtea de apel nu discută și nici nu se pronunță asupra argumentelor noastre în această privință ci printr'un vâdit exces de putere afirmă numai că acele stricăciuni sunt provenite din reaua întreținere, dînd din acest punct de vedere, o hotărîre nemotivată».

II. «Denaturarea actului de expertiză.

«Curtea de fond, pentru a respinge în totul pretențiunea noastră relativ la stricăciunile din a 3-a categorie, afirmă că, după actul de expertiză, aceste stricăciuni sunt provenite din viciu de proiect, rezultînd acest viciu din faptul că în plan n'au fost prevăzute formele metalice, ceia-ce a avut ca consecință că greutatea cupolei să apese asupra grinzii de la tavan și să provoace incovoierea. Din actul de expertiză, însă, se constată tocmai contrariul, că cauza incovoierii tavanului este că grinda principală a formei susțitoare este făcută din două bucăți în loc de una cum prevede proiectul și este rău imbinată numai prin două perechi benți de fier fără legătură între ele, ast-fel ca să coprindă îmbucînd grinda pe toată suprafața legată, ceia-ce s'ar fi putut

face prin două plăci de fier în formă de u bine bulonate cu grinda de lemn formind un singur corp.

Considerind că ambele aceste mijloace fiind relative la actele de expertisă și la forța lor doveditoare interpretarea ce Curtea a dat acestor acte cum și considerațiunile pentru ce au pus temeiul pe dînsule nu pot cădea sub censura acestei curți, întru cît sunt cestiunii de fapt, așa că, din acest punct de vedere mijloacele de casare sunt neîntemeiate.

Asupra mijlocului al III-lea :

III. • Violarea art. 1483 Cod civil.

•Curtea de apel declarind prin considerantele sale că constructorul nu este răspunzător de viciile proiectului, violează fațis dispozițiunile art. 1483 Cod civ., constructorii de ast-fel de viciu, și judecînd ast-fel dă o hotărîre casabilă ;

Considerind că dacă art. 1483 din Codul civil face răspunzător atît pe arhitect cît și pe constructor de viciile proiectului, această dispozițiune însă se aplică numai în cazul cînd raporturile există între un particular și între întreprinzător ;

Considerind că în specie, antreprenorul era obligat a se conforma întocmai condițiunilor și instrucțiunilor ce primea de la arhitect, de oare-ce neîndeplinirea lor întocmai cu acele instrucțiuni și cu proiectul atrăgea resilierea contractului ;

Că prin urmare și acest mijloc este neîntemeiat ;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge ambele recursuri, etc. ;

TRIBUNALUL JUDEȚULUI DOROHOIŪ

Audiența de la 14 Martie 1905

Președenția D-lui EUGEN LUPAȘCU Jude-instructor

Vasile Pavalache și Dumitru Pavalache dați judecăței pentru furt

Decizia No. 495

Tăinuitor.—Rude de sus.—Tată.—Furt comis de un fiu în complicitate cu alții.—Inexistența delictului.—(Art. 53 C. pen.).

Tată nu e socotit ca tăinuitor nu numai cînd ascunde lucrurile furate de fiul său, dar și cînd ascunde chiar lucrurile furate de alții în complicitate cu fiul său.

Avînd în vedere că oponentul neagă faptul, iar din toate lucrurile aflate la dosar, cum și din toată instrucțiunea făcută în cauză, atît astăzi, cît și în ședințele de la 26 Aprilie și 4 Octombrie 1904, se constată că în adevăr fiul său, Vasile D. Pavalache, împreună cu alți indivizi, au comis mai multe furturi, iar lucrurile furate au fost aduse la casa sa, numai de fiul său, și el, oponentul, D. Pavalache, le-a tăinuit ; nu se constată însă că și cei-alții complici a lui Vasile D. Pavalache, ar fi adus lucrurile furate de aci la casa oponentului D. Pavalache, și că acesta le-ar fi tăinuit ;

Avînd în vedere că, după ultimul aliniat de sub art. 53 din Codul penal, rudele de sus și de jos, bărbatul și muera, frații și surorile nu se socotesc ca tăinuitori ; (cum e în specie) ;

Avînd în vedere că oponentul Vasile D. Pavalache, fiul oponentului Dumitru Pavalache, fost autorul principal al furturilor, iar Dumitru Pavalache, tatăl, le-a tăinuit acele lucruri ; deci, după ultimile dispozițiuni ale art. 53 C. p. el, oponentul Dumitru Pavalache, nu poate fi socotit ca tăinuitor și, ca atare, nu poate fi pedepsit ;

Că, ast-fel fiind, opoziția făcută de numitul este întemeiată, și tribunalul cată a i-o admite.

Pentru aceste motive, achită, etc.

(ss) Eugen Lupașcu ; I. Cuparencu.

Observație.—Veți asupra chestiunei judecate de Tribunalul de Dorohoiu, o decizie a Curței din Iași, publicată în *Curierul Judiciar* din 1904,

No. 84, cu nota Redacției, precum și observația Directorului nostru, d-l D. Alexandresco, asupra unei sentințe a Tribunalului din Iași, publicată în *Curierul Judiciar* din 1902, No. 14, p. 125.

(N. R.)

JUDECATORIA OCOLULUI T.-SEVERIN

Audiența de la 25 Noembrie 1904

Maria P. Iordan și P. Iordan, tutori cu Constantin Ion Trăilă

Cartea de judecată No. 1461

Tutelă.—Minorii.—Acțiuni imobiliare în numele minorilor.—Autorisarea consiliului de familie.—Acțiuni posesorii.—Intentarea lor fără o asemenea autorisare (Art. 408 Codul civil).

Servituți.—Servitute de trecere.—Loc înfundat.—Dacă poate face obiectul unei acțiuni posesorii.—(Art. 616, 623 și 624 Cod. civil).

1) *Nici un tutor nu poate intenta acțiune, în numele minorului, avînd de obiect un drept asupra vre-unui imobil, fără autorisarea consiliului de familie.*

El poate însă intenta acțiuni posesorii și fără o asemenea autorisare.

2) *Dreptul de trecere fiind clasificat printre servituțile necontinue și neaparente, care nu pot fi stabilite de cît prin titluri, nu poate forma obiectul unei acțiuni posesorii, chiar cînd el ar fi reclamat, în virtutea legii, pentru un loc înfundat.*

Judecata,

Avînd în vedere acțiunea făcută de Maria P. Iordan și P. Iordan, tutorii minorilor defunctului Gheorghe Stamate, contra lui Constantin Ion Trăilă din T.-Severin prin petiția înregistrată la No. 18794 din 24 Septembrie 1904 prin care cer să li se respecte dreptul de trecere pe poarta de la hliță care este comună între proprietatea minorilor cu a sa, și să și retragă gardul prin care aduce această împiedecare, și să fie condamnat și la daune ;

Avînd în vedere că pârătul de azi, prin avocatul său d-nu St. Frumușanu, cere ca mai înainte de a se da cuvântul în fond, reclamanții să presinte autorisarea consiliului de familie de oare ce stau în judecată în calitate de tutori, și în speță este vorba de o acțiune imobiliară ;

Avînd în vedere că reclamanții declară că n'au acea autorizare, lăsând la aprecierea judecăței dacă trebuie sau nu să o aducă ;

Considerând că conform dispozițiunilor art. 403 Cod civ. nici un tutore nu va putea intenta acțiune în numele minorului, avînd de obiect vre un drept asupra vre unui imobil, fără autorisarea consiliului de familie ;

Considerând că acțiunile posesorii sunt acțiuni imobiliare și deci conform generalității dispoziției art. 408 Cod civ. ar trebui ca și pentru această categorie de acțiuni să presinte autorisarea consiliului de familie. Inșă cum aceste acțiuni nu angajază însuși fondul dreptului ; cum aceste acțiuni sunt mai mult niște acte de conservare cari în nimic nu pot compromite or împiedeca ca mai târziu, în cas de decădere în posesoriu, să recurgă la petitoriū ; cum în sfârșit timpul cerut pentru îndeplinirea formalităților spre a se obține această autorisare ar putea să aducă întârzierea acestui act de conservare, și cum chiar legiuitorul prenumără actele de conservare printre actele de administrație credem că nu este nevoie ca tutorii de față să aibe autorizarea consiliului de familie și deci pot sta în judecată fără să mai aibă această autorizare ;

In fond :

Avînd în vedere că din actele aflate la dosar, din

consiliile părților și din cercetarea locală «*de visu*» efectuată în ziua de 23 Octombrie 1904 se constată următoarele: În orașul T.-Severin, strada Traian No. 182, în fund, se află situată proprietatea minorilor defunctului G. Stamate învecinată spre zisa stradă cu proprietatea părâtului, având ca linie despărțitoare între aceste două proprietăți, un gard în care se văd două porți: Una mare pentru trăsuri, iar alta, mică; cea mare având circulară liberă iar cea mică înfundată prin niște lemne;

Având în vedere că reclamanții tutori declară, prin avocatul lor, d-nu Ar. Anastasiu, că 'și restrâng acțiunea de față la respectarea exercițiului posesiunii dreptului de trecere pe porțița cea mică, adăugând că pentru mai multă lumină în cauză să se dispue o cercetare locală cu martori spre a dovedi posesiunea acestui loc de trecere;

Având în vedere că părâtul se opune la admiterea unei asemenea cercetări; căci, în speță, fiind vorba de un drept de trecere adică de o servitute necontinuuă și neaparentă, și o asemenea servitute neputând face obiectul unei posesiuni, admiterea unei cercetări cu martori ar fi inutilă. Deci, o astfel de acțiune ne putând face de cât obiectul unei acțiuni petitorii cere în fond respingerea acțiunii de față ca inadmisibilă;

Având în vedere că chestiunea dedusă în judecata noastră se resumă în a se ști dacă acțiunea posesorie poate fi admisibilă când este vorba de o servitute de trecere, în speță, de la un loc înfundat, or singura acțiune care trebuie să ia locul este acțiunea petitorie;

Considerând că legiuitorul Cod civ încuviințând exercițiul acțiunilor posesorii, desigur că s'a basat pe faptul că posesiunea duce la prescripție, care e un mijloc de a dobândi proprietatea; că dacă sunt servituți care se pot prescrie printr-o posesiune exercitată timp de 30 de ani, sunt și servituți care nu se pot dobândi de cât prin titluri, așa că legiuitorul prin art. 623 Cod civ. a dispus că servituțile continue și aparente se dobândesc, fie prin titluri fie prin posesiune timp de 30 de ani, iar prin art. 624 Cod civ. a dispus că servituțile continue neaparente și servituțile necontinue și neaparente nu se pot stabili de cât prin titluri. Deci, din aceste dispozițiuni nu mai începe îndoeală că nici acțiunile posesorii relative la exercițiul servituților necontinue și neaparente nu pot fi admise, pentru că posesiunea are de scop prescripțiunea; iar prescripțiunea nu constituie un titlu pentru dobândirea lor, întru cât exercițiul acestor servituți e considerat de lege ca de simplă toleranță și cu titlu precar (Botez, legea judecătorei de pace);

Având în vedere că reclamanții susțin că servituțile de trecere de la un loc înfundat, nu se poate aplica principiul, — care refuză achizițiunea prin prescripțiunea servituților discontinue, — pentru că dreptul lor fiind conferit prin lege însuși care formează titlul lor, exercițiul lor nu poate fi taxat de simplu act de toleranță ci este o adevărată posesiune producând efectele sale ordinare;

Considerând însă că art. 616 Cod civ. dispune că proprietarul al cărui loc este înfundat, care nu are o eșire la calea publică, poate reclama o trecere; cu alte cuvinte, dreptul pe care legea 'l dă este de-a reclama în justiție o trecere pe locul vecinului, în cas de opunere. Și întru cât acest drept de trecere este un drept real, un drept de servitute legală, care robește dreptul de proprietate al vecinului, el nu poate fi reclamat de cât pe cale petitorie. (Cas. No. 360 din 19 Decembrie 1893);

Considerând dar că art. 616 din Codul civ. nu crează dreptul de servitute însuși, ci dreptul la servitutea de trecere; și cum dreptul de trecere este clasat printre servituțile necontinue și neaparente, apoi, aceste servituți conform art. 623 Cod civ. combinat cu art. 624 Cod civ. neputând fi stabilit de cât prin titluri acțiunea posesorie în complângere exercitată de Maria P. Iordan pe motiv că 'l oprește trecerea pe sus zisa porțiță nu 'și poate avea loc;

Pentru aceste motive, judecata găsește că cercelarea locală cu martori este inutilă și, deci, în fond respinge acțiunea ca inadmisibilă.

Judecător (s) Ar. Marinescu.

Grefier (s) I. Filimon

Observație.—Art. 408 din C. civ. dispune că nici-un tutor nu poate porni în numele minorului o acțiune având de obiect un drept asupra unui imobil, nici a încuviința la o asemenea cerere făcută în contra minorului, fără autorizarea consiliului de familie; de unde rezultă că el poate singur să apere pe minor contra unei asemenea acțiuni și să intente o acțiune mobiliară pentru o sumă ori cît de însemnată.

Legiuitorul, pătruns de tradiția trecutului, în care averea mobiliară era cu desăvîrșire disprețuită (*vilis possessio mobilium*), nu prescrie nici o autorizare în privința acțiunilor mobiliare, cu toate-că ele pot fi foarte însemnate, din cauza desvîrșirii ce a luat în timpurile din urmă averea mobiliară, prin înființarea de bănci, credite și alte instituții folositoare. Va să dică, un tutor va avea nevoie de autorizarea consiliului de familie pentru a putea introduce în justiție o acțiune privitoare la câți-va stânjeni de pămînt, pe când el nu va avea nevoie de nici-o autorizare spre a introduce, în numele minorului său interdicșului, acțiuni privitoare la sute de mii de lei. Această lege este defectuoasă și trebuie schimbată cu ori-ce preț.

În cât privește acțiunile posesorii, epitropul are necontestat capacitatea de a le exercita, fără controlul nimănui, pentru-că asemenea acțiuni, de parte de a compromite drepturile minorului, le apără din contra. Și apoi, este de principiu că exercițiul acțiunilor posesorii se consideră ca un act de administrație. (Veți t. II a Coment. noastre, p. 183, text și nota 1, precum și autoritățile citate acolo).

Cât pentru punctul al doilea judecat de judecătoria ocol. T.-Severin, adică: că servituțile necontinue și neaparente, precum este dreptul de trecere, nu pot forma obiectul unei acțiuni posesorie; de și une ori s'a decis contrariul (cpr. Cas. fr. Sirey, .81. 1. 473 și Sirey, 83. 1. 455), totuși doctrina și jurisprudența se pronunță în genere în sensul admis prin această hotărîre. (Veți judecăt. ocol. 1 Ploești, *Curierul Judiciar* din 1902, No. 46 și autoritățile citate în observația noastră, p. 383, nota 10. Veți și t. III a Coment. noastre, p. 174).

D. Alexandresco

Anunțăm că Tabla de materii pe 1904 s'a terminat de imprimat și că am aranjat, cu începere de azi, distribuirea ei tuturor acelorora cari se vor găsi la corent cu plata abonamentelor.

JURISPRUDENȚĂ STRĂINĂ

Resumat de jurisprud. străină în materie de drept civ.

Casația franceză, 23 Decembrie 1903

Materie comercială.—Presumții de fapt.—Admisibilitatea lor chiar în contra și peste conținutul actului.— (Art. 109 C. com. fr., 46 C. com. rom.).

Dovada prin presupțiunile este admisibilă în materie comercială, ori care ar fi valoarea litigiului, și judecătorii pot să găsească elementele unor asemenea presupțiuni în faptele și împrejurările a căror apreciere le aparține, chiar atunci când este vorba de a se dovedi contra și peste conținutul unui act.

(Din Sirey, 1905. 1. 75).

Observație.—Punctul judecat de Curtea de casație din Franța nu suferă nici-o îndoială atât în doctrină cât și în jurisprudență. În adevăr, în materie comercială, proba testimonială fiind tot-da-una admisibilă, după aprecierea judecătorilor (art. 46 C. com.), se înțelege că și presupțiunile de fapt sunt admisibile fără nici-o restricție. Veți în acest sens: Lyon-Caen et Renault, *Tr. de dr. comercial*, I, 78, 83; Garsonnet, *Tr. de procéd.*, III, § 827, p. 24, text și nota 19 (ed. a 2-a); Répert. Sirey, V^o *Présomptions*, 142 și *Preuve testimoniale*, 258 urm.; Bonnier, *Tr. des preuves*, 816 (ed. Larnaude, 1888); T. Huc, VIII, 345; Demolombe, XXIX, 710; Larombière, *Ob'ig.*, V, art. 1337, No. 22; Fuzier-Herman, *C. civ. annoté*, III, art. 1353, No. 31 urm. și *Supplément*, art. 1341, No. 100; Cas. fr. Sirey, 1904. 1. 332; Sirey, 1905. 1. 75. Cas. rom. Bulet. s-a II, 1885, p. 867; Bulet. 1892, p. 1012. Veți și D. Alexandresco, *Dreptul civil român*, t. VII, p. 269 și 319, nota 2; Dumitrescu, *Codul de comerț comercial* (Alcalay, 1904), I, p. 509 urm., etc.

(N.B.)

Ortografia numelor românești în justiție

Curtea de casație, prin deciziunea No. 67 din 1905, secț. 1-a. în procesul intentat de R. Kretzulescu lui Tănase D. Crețulescu pentru usurpare de nume (1), a stabilit că primit nume nu e tot una cu al doilea, căci nu e identitate ortografică și deci nu se poate face confuziune.

Această deciziune părindu-mi-se nedreaptă, voi căuta să demonstrez că Kretzulescu e tot una cu Crețulescu, și deci confuziunea se poate face foarte ușor. În adevăr, cine e chemat să hotărască aici? Ochiul sau urechea? Urechea, căci ortografia românească e fonetică și nu face nici-odată apel la ochi, ci numai și numai la ureche, singura conducătoare a publicului românesc.

Ochiul va avea să se pronunțe numai când va fi vorba de usurparea unei mărci de fabrică, ori a unui blazon

și nici-odată în chestiune de nume românești. Acest lucru se schimbă când e vorba de o ortografie etimologică, cum e cea franceză, în care găsim numele *Thierry* scris cu doi r, fiind-că vine de la *Theodoricus* (ca *lar-ron*, *lierre*, de la *latro-nis*, *hedera*) (2), dar se scrie și *Thiery* e'un singur r și cu accent pe e, ca să nu se schimbe sunetul.

Tot așa scriu Francezii *taire*, de la *tacere*, și *terre* de la *terra*, fără nici o deosebire pentru ureche.

La Români, a căror ortografie e fonetică, ceea-ce e conform științei, variațiunile ortografice, în general, provin din xenomanie! Sunt încă unii dintr'înșii, cari se consideră mai boeri dacă se vor iscăli cu *tz*, *dz*, *k*, *y*, *w*, *th*, *ph*, și cu litere duple. Asta o fac ei dintr'o inferioritate culturală, căci dac'ar fi cu adevărat culți, ar prefera ortografia românească: 1) fiind-că e românească și 2) fiind-că e fonetică (fie-care sunet își are litera lui), adică așa cum dorește Francezii și Germanii să fie ortografia lor.

De alt-fel, în România nimenea nu-ți va face vre-o dată dificultăți nici la poștă, nici la căile ferate, nici la școală, nici în armată, nici chiar la poliție, când vei avea un certificat în care numele tău să fie scris odată cu *k*, și altă dată cu *c*. Toți, în mod tacit și logic, vor recunoaște că e identitate de nume. Nici-odată nu se va găsi un împărțitor de scrisori așa de meticulos, în cât să zică că, domnul Popescu, rentier, București, str. X, No. 15, nu e tot una cu d. Poppescu, etc.

Alt exemplu: să admitem că un oare-care *Popescul* ar avea dreptul de a purta acest nume și că ar da în judecată pe unul care s'ar iscăli *Popescu*, fără *l*. Ar putea obiecta cine-va cu seriozitate că una e *Popescul* și alta *Popescu*? Se înțelege că nu! *Popescul* e o ortografie arhaică, deci falsă, ca și *Kretzulescu*. Dar de aici nu rezultă că oamenii, dacă le place să se iscălească ne-serios trebuie să piardă procesele, căci, încă odată: *urechea, nu ochiul, e organul care apreciază dacă două nume-s identice, ori nu, în limba și ortografia românească.*

August Scriban

Profesor la liceul din Buzău

BANCHETUL „CERCVULUI JURIDIC” DIN PLOEȘTI

Continuăm cu publicarea unora din telegrame și scrisori primite cu ocazia banchetului din Ploești.

Astăzi publicăm telegrama d-lui C. G. Dissescu, frumoasa scrisoare a primului nostru redactor, I. N. Cesărescu, toastul ținut de d-l Al. I. Suciu., etc.

În numărul viitor vom publica scrisoarea d-lui Toneanu, precum și toasturile ținute de D-nii: Bălășescu, Negrescu, Dobrescu, Stanciu Stănescu, etc.

Din lipsă de spațiu regretăm însă că nu putem să le publicăm pe toate:

D-lui Dimitrie Alexandresco, senator de Iași, la banchetul «Cercului Juridic» din Ploești.

Împreună cu tine felicit «Cercul Juridic» pentru stăruitoarea muncă ce pune în răspândirea ideii de drept și de dreptate. Cu părtașii acestei idei îți urez să vezi cât mai curând isprăvită marea lucrare a tilcului *Condiceii civile românești*.

București, 8 Mai 1905.

Dissescu

(1) Vezi *Curierul Judiciar*, No. 21 din 1905.(2) Adecă doi r când se derivă din *dr.* sau *tr.*

*
*
*

D-lui Nicolae I. Titulescu

Particip și eu cu inima și cu sufletul la sărbătorirea savantului și ilustrului profesor Dimitrie Alexandresco, omul de inimă prin excelență, și te rog să toastezi la banchet, în numele meu, în sănătatea acestui titan al muncii și al științei, supranumit cu drept cuvânt Laurent al Românilor.

Galați 8 Maiu, 1905

Remus Benișache

*
*
*

Scrisoarea ce d-l I. N. Cesărescu a adresat la Ploești, Directorului nostru :

Iubite Domnule Director,

Când ați decis a răspunde la invitațiunea «Cercului Juridic» din Ploești, de a ține o conferință în acea localitate, eu, care am fericirea de a fi mai des în contact cu d-voastră și a vă gusta mai mult, mi făcusem o sărbătoare din a vă asculta interesanta și instructiva conferință.

Un doliu în familie, însă, mi-a răpit această plăcere, pentru care am regretat cu atât mai mult cu cât ași fi avut încă o ocaziune să constat că, dacă la Roma, știința dreptului s'a înmormintat o dată cu celebrii jurisconșulți Ulpian, Paul și Iulian, ea a reinviat, după atâtea secole, în persoana voastră, meșter al cuvintului și al condeiului, care ați intrupat într'atâta rațiunea scrisă, în cât nu mă pot reține de a exclama : *Magistre, și tu știință a dreptului, care din două o'ăi copiat !*

Felicitiind pe inițiatorii «Cercului Juridic» din Ploești, cari au fost cu prisosință respălățiți de fericita lor idee, vă rog stimată Domnule Director, să considerați lipsa mea forțată de la distinsa voastră conferință ca o pedeapsă pentru mine și să primiți întreaga mea admirație.

I. N. Cesărescu

8 Maiu 1905

Toastul D-lui Alexandru I. Suciu

Domnilor,

Cuyintele prea frumoase, dișe pentru mine de d. Pârvulescu, mă obligă să-i mulțumesc și să-i răspund cu aceeași măsură, ceea ce fac cu deosebită plăcere.

Asupra meritelor mele, d-sa a fost foarte bine-voitor, căci personal nu-mi ved nici unul ; găsesc însă că'mi dă o mare incurajare și cu atât mai prețioasă cu cât sunt la începutul carierei mele juridice.

Nimeni mai mult de cât d-voastră, domnilor, tineri avocați și magistrați din localitate, cari ați conceput și realizat înființarea «Cercului Juridic», nu e în măsură să aprecieze binefacerea unei incurajări. Astăzi, prezența în mijlocul d-voastră, a primului și celui mai distins jurisconșult al țării, îmbărbătarea și încrederea pe care ați căpătat-o sânt cred mai prețioasă de cât toate aprobările și participările scrise sau transmise de atâția ilustrii neprezenți. Inaugurarea conferințelor publice așa cum a făcut-o D' Alexandresco, va avea un indoit falos : «Cercul juridic» va fi cunoscut publicului ca o asociațiune serioasă, iar utilitatea lui generală va reeși din vulgarizarea științei Dreptului.

Ați văzut azi cum, sub forma cea mai atrăgătoare, cunoștințe asupra obiceiurilor juridice așa de curioase ca ale Japonezilor și Chinezilor, au fost utilizate cu măestrie în studiul Dreptului român. Dacă serbăm astăzi seară, cu atita entuziasm pe d-l Alexandresco, cred că succesul d-sale nu e de cit meritat, și exemplul ce ne a dat atit ca om de drept cit și ca om de inimă, trebuie să'l imităm. Nu e puțin lucru ca din nimic să faci mult. Or opera ce a întreprins, și pe care cu toții suntem nerăbdători să o vedem sfârșită, e pentru noi Români tot așa mare ca cea întreprinsă în Franța de Pothier.

În adevăr, pe lângă partea istorică așa de prețioasă și pe lângă detaliurile de legislație comparată, autorul «Explica-

țiunelor Dreptului civil român» știe să generalizeze și astfel să ne prezinte opera sa în modul cel mai satisfăcător și mai modern.

Cercul d-voastră juridic se infuzează cu noi forțe de la expresiunea de viață ce Președintele de onoare ce l'ați proclamat astăzi seară, răspindește în jurul său. Doresc ca pașii pe cari i-ați făcut să fie roditori și închin paharul meu pentru prosperitatea «Cercului juridic» și pentru d. Alexandresco.

*
*
*

D-l D. Alexandresco, sărbătoritul acestui strălucit banchet, a ținut în viitorul și prosperitatea Cercului juridic, care departe de a fi un cerc vicious, va da roadele așteptate și va fi imitat și de celelalte barouri din țară. D-sa a mai ținut în viitorul și prosperitatea revistelor Dreptul și Curierul Judiciar, aceste două remarcabile reviste, care pe terenul juridic, au adus și vor aduce încă servicii multe și reale științei dreptului ; în sănătatea Comitetului de redacție și a primului său redactor, I. N. Cesărescu care, printr'o împrejurare de familie, n'a putut lua parte la această serbare ; în sănătatea distinsilor jurisconșulți C. G. Dissescu și V. Athanasovici, Directorul și Primul redactor al ziarului Dreptul ; în sănătatea d-lui G. Negulescu și a fraților sei P. și D. Negulescu cari, cu toate că sunt tineri încă, au înzestrat țara cu opere de valoare ; în fine, bea în sănătatea tinărului dar valorosului său suplinitor la Catedra din Iași, N. Titulescu, lăudându-i strălucitele sale calități intelectuale.

D-l Alexandresco a mai ridicat încă multe alte toasturi, toate foarte gustate și mult aplaudate.

Bibliografii

A apărut :

Legea generală de Pensiuni, comentată și adnotată urmată de colecțiunea Legilor, statutelor și regulamentelor de pensiuni de la 1831 până la 1905 de **Alexandru Zeucianu**, Doctor în drept de la Facultatea din Paris, avocat al Casei Pensiunilor Statului, cu o prefață de d-l Nicolae Mandrea, Președinte la Înalta Curte de Casație și Justiție. **Prețul unui volum 7 Lei.**

Se află de vânzare la redacția ziarului «Curierul Judiciar» Calea Rahovei No. 5, București.

*
*
*

A apărut fascicula VI din interesanta lucrare : «Cambila și acțiunea cambială» a d-lor Nic. M. Pârvulescu și C. St. Radian, avocați la Ploești.

PREȚUL fie-cărei fascicole e de **LEI 1.50** și se găsește de vânzare la autori și la **Redacția Curierului Judiciar**, de unde se expediază contra valoare.

*
*
*

A apărut : **LEGEA** pentru **ORGANIZAREA MESERILOR** și **REGULAMENTUL** privitor la aplicarea ei, precedate de **Desbaterile Corpurilor legiuitoare și de Proiectele de legi anterioare** de B. M. Misir, Prețul lei 3,50.